

**CONTRIBUȚII LA CUNOAȘTEREA ITONIDIDELOR
GALICOLE (DIPTERA — ITONIDIDAE) DIN BAZINUL
MIJLOCIU AL SIRETULUI**

* PETRE NEACȘU

Informații asupra itonididelor galicole din Moldova sînt menționate și în unele lucrări anterioare (I. Borcea 1, 2, 3; Al. Borza și M. Ghiuță 4, 5; M. Ghiuță 7; P. Neacșu 12).

Speciile indicate în nota de față au fost colectate în primăvara anului 1969 din următoarele stațiuni: Adjudu Vechi și pădurile Cioara și Brosculeni (jud. Vrancea); Negulești, Șișcani, Racova, Brătulești-Dărmănești, Gura Izvorul Negru, pădurea Runcu, lacul Bălătău, dealul Ciungeni, muntele Nemira (jud. Bacău).

O parte din specii sînt semnalate pentru prima oară în Moldova, iar cinci dintre ele sînt noi pentru fauna țării noastre.

La fiecare specie se indică planta gazdă, frecvența, abundența, localitatea și data cînd a fost găsită. La formele noi pentru țară sînt prezentate și unele caractere ale larvelor și galelor.

Itonididele galicole aparțin ordinului *Diptera* familia *Itonididae*. Ele se dezvoltă în stadiul larvar pe diverse organe ale plantelor unde produc modificări morfologice caracteristice numite gale. Insectele colectate din localitățile amintite s-au dezvoltat pe anumite familii de plante aparținînd clasei *Dicotyledoneae* (fig. 1), atacînd mai ales frunzele (fig. 2 a). Cele mai numeroase specii aparțin grupurilor *Oligotrophidi* și *Itonididi* (fig. 2 b).

L A S I O P T E R I D I

1. *Clinorrhyncha anthemidis* Rùbs.: *Anthemis* sp. Frecvența și abundența reduse (Cioara — 18.VI.1969).

A S P H O N D Y L I D I

2. *Asphondylia ekii* H. Lw.: *Echium vulgare* L. Frecvența și abundența reduse (Negulești — 19. VI. 1969).

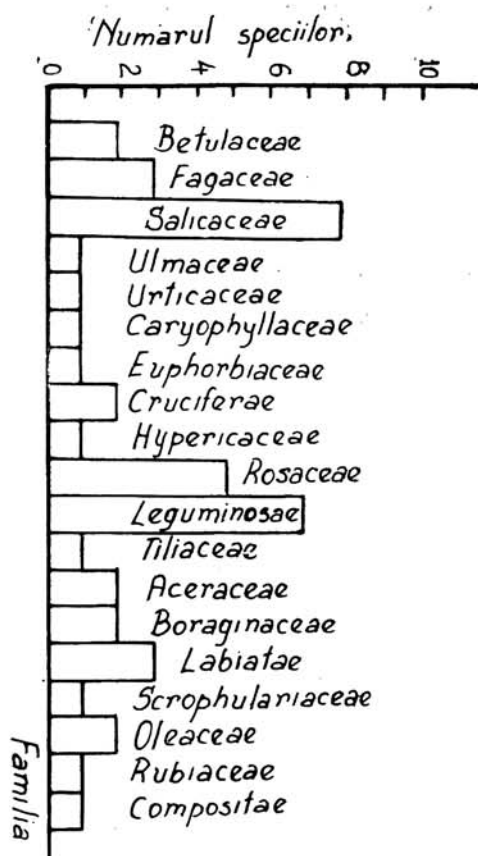

Fig. 1). Distribuția numerică a speciilor de itonidide galice pe diverse familii de plante (Original).

OLIGOTROPHIDI

3. *Bayeria capitigena* (Br.): *Euphorbia cyparissias* L. Frecvența și abundența moderate (Brosculeni, Runcu — 18-19. VI. 1969).

Specia a mai fost citată în Moldova (1, 7).

4. *Dasyneura acerocrispans* (Kiffr.): *Acer tataricum* L. Frecvența și abundența moderate (Brosculeni — 18. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (1, 3).

5. *Dasyneura acrophila* (Wtz.): *Fraxinus excelsior* L. Frecvența și abundența foarte reduse (Ciungeni — 20. VI. 1969).

6. *Dasyneura crataegi* (Wtz.): *Crataegus monogyna* Jacq. Frecvența și abundența foarte reduse (Șișcani — 18. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (1, 4, 7).

7. *Dasyneura fraxini* (Kiffr.): *Fraxinus excelsior* L. Frecvența și abundența foarte reduse (Ciungeni — 20. VI. 1969).

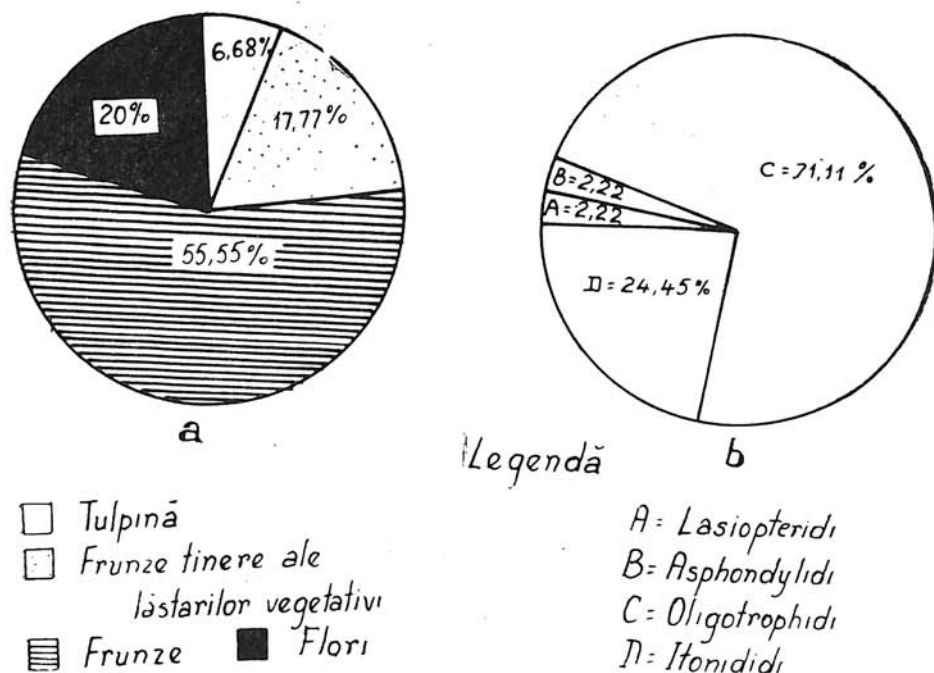

Fig. 2 a) Distribuția procentuală a speciilor de itonidide pe organele plantelor (original).
Fig. 2 b) Distribuția procentuală a speciilor de itonidide pe diverse grupuri taxonomice (original).

8. *Dasyneura ignorata* (Wachtl): *Medicago sativa* L. Frecvența și abundența foarte reduse (Brosculeni — 18. VI. 1969).

9. „*Dasyneura lamii* (Kffr.)” prezintă larve albe de 1,90-1,95 mm lungime ce se dezvoltă gregar în bobocii floralii de *Lamium purpureum* L. Bobocii atacați sînt mai mari ca cei normali, sferici de 4—7 mm diametru și nu se mai deschid (fig. 3 a).

Insecta nou citată în R. S. România.

10. *Dasyneura lotharingiae* (Kffr.) prezintă larve roșii ce se dezvoltă gregar în bobocii floralii de *Cerastium* sp. (fig. 3 b). Frecvența și abundența reduse (Nemira — 21. VI. 1969).

Insecta nou citată în R. S. România.

11. *Dasyneura pyri* (Bché): *Pyrus* sp. Frecvența și abundența reduse (Cioara — 18. VI. 1969).

12. *Dasyneura serotina* (Wtz.): *Hypericum perforatum* L. Frecvența și abundența foarte reduse (Runcu — 19. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (12).

13. *Dasyneura sisymbrii* (Schrank): *Rorippa silvestris* (L.) Bess. Frecvența și abundența reduse (Brosculeni, Negulești, Adjudu Vechi — 18. VI. 1969, Runcu — 19. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (7, 12).

Fig. 3) Gale de itonidide ; a) *D. lamii*, b) *D. lotharingiae*, c) *C. symphyti* ; d) *H. pustulans* ; e) *C. tremulae*, (original).

14. *Dasyneura sodalis* (F. Lw.) : *Prunus spinosa* L. Frecvența și abundența reduse (Șișcani — 18. VI. 1969).

15. *Dasyneura thomasiana* (Kffr.) : *Tilia* sp. Frecvența și abundența foarte reduse (Brosculeni, Cioara — 18. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (1).

16. *Dasyneura tortrix* (F. Lw.) : *Prunus spinosa* L. Frecvența și abundența reduse (Șișcani — 18. VI. 1969).

17. *Dasyneura trifolii* (F. Lw.) : *Trifolium pratense* L. ; *Trifolium* sp. Frecvența și abundența reduse (Șișcani, Racova — 18-19. VI. 1969).

18. *Dasyneura tympani* (Kffr.) : *Acer campestre* L. Frecvența și abundența foarte reduse (Ciungeni — 20. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (12).

19. *Dasyneura urticae* (Perris): *Urtica dioica* L. Frecvența și abundența moderate (Runcu — 19. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (7, 12).

20. *Dasyneura viciae* (Kffr.): *Vicia* sp. Frecvența și abundența foarte reduse (Cioara și Brosculeni — 18. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (12).

21. *Geocrypta galii* (H. Lw.): *Galium* sp. Frecvența și abundența reduse (Șișcani — 18. VI. 1969).

22. *Helicomyia saliciperda* (Duf.): *Salix alba* L. Frecvența și abundența foarte reduse (Brătulești-Dărmănești — 19. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (5).

23. *Jaapiella jaapiana* (Rübs.): *Medicago lupulina* L. Frecvența și abundența foarte reduse (Runcu — 19. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (12).

24. *Jaapiella loticola* (Rübs.): *Lotus corniculatus* L.: Frecvența și abundența moderate (Ciungeni — 20. VI. 1969).

25. *Jaapiella medicaginis* (Rübs.): *Medicago sativa* L. Frecvența și abundența reduse (Brosculeni, Negulești — 18. VI. 1969).

26. *Jaapiella veronicae* (Vallot): *Veronica chamaedrys* L. Frecvența și abundența mari (Brosculeni, Cioara — 18. VI. 1969; Runcu — 19. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (3, 12).

27. *Mikiola fagi* (Htg.): *Fagus silvatica* L. Frecvența și abundența reduse (Runcu — 19. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (3, 12).

28. *Physemocecis ulmi* (Kffr.): *Ulmus* sp. Frecvența și abundența moderate (Brosculeni, Cioara — 18. VI. 1969).

29. *Rhabdophaga marginemtorquens* (Br.): *Salix caprea* L. Frecvența și abundența reduse (Ciungeni — 20. VI. 1969).

30. *Rhabdophaga rosaria* (H. Lw.): *Salix caprea* L. Frecvența și abundența foarte reduse (Ciungeni — 20. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (7, 12).

31. *Rhabdophaga terminalis* (H. Lw.): *Salix* sp. Frecvența și abundența reduse (Negulești — 18. VI. 1969, Lacul Bălătău — 21. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (7, 12).

32. *Rondaniola bursaria* (Br.): *Glechoma hederacea* L. Frecvența și abundența foarte reduse (Șișcani, Runcu — 18-19. VI. 1969).

33. *Wachtliella stachydis* (Br.): *Stachys silvatica* L. Frecvența și abundența mari (Runcu — 19. VI. 1969).

34. *Zygiobia carpini* (F. Löw.): *Carpinus betulus* L. Frecvența și abundența mari (Runcu — 19. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (3).

ITONIDIDI

35. *Contarinia carpini* Kffr.: *Carpinus betulus* L. Frecvența și abundența reduse (Runcu — 19. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (12).

36. *Contarinia medicaginis* Kffr.: *Medicago sativa* L. Frecvența și abundența moderate (Brosculeni — 18. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (12).

37. *Contarinia nasturtii* (Kffr.): *Rorippa silvestris* (L.) Bess. Frecvența și abundența foarte reduse (Runcu — 19. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (3).

38. „*Contarinia symphyti* Kffr.” prezintă larve albe, săritoare ce se dezvoltă gregar în bobocii floralii de *Symphytum officinale* L. (fig. 3 c). Insecta nou citată în R. S. România.

39. *Contarinia tremulae* (Kffr.): Larvele de culoare albă, săritoare, se dezvoltă pe frunzele tinere de *Populus tremula* L. Frunzele atacate prezintă marginile limbului îndoite spre fața superioară (fig. 3 e). Partea rulată devine netedă — lucitoare. Larvele au dimensiunea corpului cuprinsă între 1,35-1,40 mm. Spatulă sternală de 128-130 micrometri lungime. Frecvența și abundența reduse (Ciungeni — 20. VI. 1969). Insecta nou citată în România.

40. *Harmandia globuli* (Rübs.): *Populus tremula* L. Frecvența și abundența reduse (Runcu, Ciungeni — 19-20. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (1, 3).

41. „*Harmandia pustulans* Kffr.”, prezintă larve roșii ce se dezvoltă izolate în gale sferice de 3 mm diametru pe frunzele de *Populus tremula* L. (fig. 3 d). Adultul iese din gală printr-un orificiu circular. Galele se dezvoltă 2/3 din înălțimea lor pe partea superioară a frunzelor și 1/3 pe partea inferioară. Frecvența și abundența reduse (Ciungeni — 20. VI. 1969). Insecta nou citată în România.

42. *Macrodiplosis dryobia* (F. Lw.): *Quercus* sp. Frecvența și abundența foarte reduse (Brosculeni — 18. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (1, 12).

43. *Macrodiplosis volvens* Kffr.: *Quercus sessiliflora* Smith. Frecvența și abundența reduse. (Șișcani — 18. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (12).

44. *Putoniella marsupialis* (F. Lw.): *Prunus spinosa* L. Frecvența și abundența reduse (Șișcani — 18. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (1, 7).

45. *Syndiplosis petioli* (Kffr.): *Populus tremula* L. Frecvența și abundența foarte reduse (Ciungeni — 20. VI. 1969). Specia a mai fost citată în Moldova (12).

CONTRIBUTION À LA CONNAISSANCE DES ITONIDIDES GALLICOLES
(DIPTERA-ITONIDIDAE) DU BASSIN MOYEN DU SIRET

Résumé

L'article décrit 45 espèces d'itonidides gallicoles (*Diptera-Itonididae*) provenant du bassin moyen du Siret (districts Bacău et Vrancea).

Quelques unes de espèces mentionnée sont signalées pour la première fois dans cette région du pays; cinq espèces sont nouvelles pour la faune de la Roumanie.

BIBLIOGRAFIE

1. BORCEA I., 1912, *Zoocécidii din România*. Acad. Rom. Publ. fond. V. Adamachi, t. 5, n. 29, p. 113-242.
2. x x x 1913, *Zoocécidies de Roumanie*. Ann. sc. Univ. Jassy, t. 7, p. 327-351.
3. x x x 1914, *Nouvelles contributions à l'étude des Zoocécidies de Roumanie*. Ann. sc. Univ. Jassy, t. 8, p. 394-404.
4. BORZA AL., GHIUȚĂ M., 1938, *Contribuțiuni la studiul și răspîndirea zoocécidiilor în România*. Bul. Grăd. Bot. Muz. Bot. Univ. Cluj, vol. XVIII, n. 1-4, p. 67-82.
5. x x x 1944, *Schedae ad cecidothecam romanicum*, a Museo Botanico Universitatis Clausiensis editam. Bul. Grăd. Bot. Univ. Cluj, vol. XXIV, n. 1-2, p. 1-23.
6. BUHR H., 1964, *Bestimmungstabellen der Gallen (Zoo- und Phytcecidien) an Pflanzen Mittel- und Nordeuropas*. Band I u II, Jena.
7. GHIUȚĂ M., 1942, *Beiträge zur Kenntnis und Verbreitung der Cecidien in Rumänien IV. Pflanzengallen aus der Moldau*. Ann. Sc. Univ. Jassy, Sec. sc. Nat. vol. XXVIII, fasc. 2, p. 544-554.
8. HOUARD C., 1908-1909, *Les zoocécidies des Plantes d'Europe et du Bassin de la Méditerranée*. t. 1-2, Libr. Sci. A. Herman. Paris.
9. IONESCU A. M., 1961, *Noi contribuțiuni la studiul zoocécidiilor din R.P.R.* An. Univ. C. I. Parhon, n. 28, anul X, p. 117-126.
10. IONESCU A. M., ROMAN N., 1966, *Contribuții noi la studiul zoocécidiilor din R.P.R.* An. Univ. C. I. Parhon, n. 11, p. 161-173.
11. NEACȘU P., 1966, *Specii de Itonididae (Diptera-Nematocera), noi pentru fauna R. S. România*. St. și cerc. Biol. seria Zoologie. t. 18, n. 2, p. 109-112.
12. x x x 1969, *Contribuțiuni la cunoașterea itonididelor galicole (Diptera-Itonididae) din Carpații Orientali*. Muz. Bacău, St. și Com. p. 145-149.
13. RÜBSAAMEN E., HEDICKE H., 1926-1938, *Die Zooecidien durch Tiere erzeugte, Pflanzengallen Deutschland und Bewohner*. Stuttgart.
14. SKUHRAVA M., SKUHRAVY V., 1963, *Gallmücken und ihre Gallen auf Wildpflanzen*. A. Ziemsen. Wittenberg Lutherstadt.

Primit : 6.XI.1970

Facultatea de Biologie,
Splaiul Independenței nr. 91-95
Sector VI — București

